

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 kwietnia 2018r. skierowanym przeciwko (...) spółce akcyjnej w P. oraz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie kwoty 6 259 800zł. z odsetkami liczonymi od kwot:

I 5 071 756,80zł. od dnia 31 marca 2015r.;

II 1 188 043,20zł. od dnia wytoczenia powództwa tytułem naprawienia szkody wyrządzonej spółce (...) wskutek bezprawnego zerwania zawartych z tą spółką umów. Uzasadniając zgłoszone żądanie pełnomocnik powódki powołał się na zawarty pomiędzy nią a spółką (...) przelew wierzytelności o naprawienie powyższej szkody, podniósł nadto, iż wysokość szkody skalkulowana została jako suma dochodów utraconych przez spółkę (...) w następstwie przedwczesnego i pozbawionego podstaw zerwania zawartych z nią umów (pozew k. 2 – 70).

W złożonych w dniach 26 i 27 czerwca 2018r. odpowiedziach na pozew pełnomocnik pozwanych podniósł, iż uzyskanie zamówienia przez spółkę (...) od pozwanej PKN (...) stanowiło wynik zmywy przetargowej, co się zaś tyczy umowy najmu pomiędzy tą spółką a spółką (...), to jej zawarcie spowodowane było wyłącznie udzieleniem tejże spółce fałszywej informacji o wcześniejszym uzyskaniu przez spółkę (...) zamówienia od pozwanej PKN (...), o tym zaś, że spółka (...) posłużyła się podstępem w celu zawarcia powyższej umowy spółka (...) dowiedziała się z audytu zamówionego przez pozwaną PKN (...), którego wyniki przekazano spółce (...) w dniu 12 marca 2011r. Prócz tego pełnomocnik pozwanych podniósł zarzut przedawnienia wskazując jednocześnie, iż wystąpienie przez powódkę z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej nie przerwało biegu przedawnienia, a to z tego względu, iż podjęte zostało wyłącznie dla wywołania tego jednego rezultatu, nie zaś w celu rzeczywistego dochodzenia roszczenia. Niezależnie od powyższych zarzutów pełnomocnik pozwanych wskazał na pozorność przelewu jak również sprzeczność dochodzonego roszczenia z zasadami współżycia społecznego i z tych też względów wniósł o oddalenie powództwa w całości (odpowiedzi na pozew k. 666 – 684, 766 – 784)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 12 lipca 2010r. pozwana PKN (...) złożyła zaproszenie do złożenia oferty cenowo – technicznej na wykonanie zadania oznacz ego jako „Organizacja magazynu Zakładu Produkcyjnego (...) we W. (zapytanie ofertowe k. 85). Odpowiedzi w postaci oferty cenowej udzieliła (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. określając jednocześnie cenę ryczałtową za miesięczną obsługę magazynową na kwotę 279 500zł. netto (oferta cenowa k. 92).

W dniu 1 września 2010r. reprezentujący tę samą spółkę jej prokurent P. M. poinformował (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością we W., iż spółka (...) zainteresowana jest wdzierżawieniem od niej hali magazynowej znajdującej się na terenie Zakładów (...) we W. (pismo k. 100). Odpowiadając na powyższe pismem z dnia 7 września 2010r. spółka (...) potwierdziła gotowość do współpracy ze spółką (...) informując jednocześnie, iż w chwili obecnej hala stanowiąca przedmiot zainteresowania spółki (...) jest wynajmowana innemu podmiotowi (pismo k. 101). W piśmie z dnia 9 września 2010r. reprezentowana przez P. M. spółka (...) poinformowała spółkę (...) o gotowości wynajęcia powyższego obiektu w zamian za czynsz wynoszący 33 000zł. + VAT (pismo k. 107).

W dniu 28 września 2010r. pomiędzy R. a C. zawarto umowę przedwstępną, na mocy której spółki te zobowiązały się do zawarcia w przyszłości umowy najmu hali magazynowej na terenie działki (...) położonej na terenie (...) SA we W. przy ul. (...). W par. 1 ust. 4 powyższej umowy zawarcie umowy przyrzeczonej uzależniono od uzyskania przez spółkę (...) zamówienia od PKN (...) na organizację magazynu dla Zakładu Produkcyjnego (...) we W. (umowa przedwstępna k. 111 – 116). Umowa przyrzeczona pomiędzy powyższymi spółkami zawarta została w dniu 11 października 2010r. na okres od 15 kwietnia 2011r. do 30 kwietnia 2013r. z tym zastrzeżeniem, że po tej dacie zostanie ona przekształcona w umowę w umowę bezterminową, podlegającą wypowiedzeniu przy zachowaniu 6 – miesięcznego okresu wypowiedzenia z miesięcznym czynszem wynoszącym 33 000zł. Wynajmującej spółce (...) w par. 5 ust. 3 powyższej umowy zastrzeżono

jednocześnie uprawnienie do natychmiastowego wypowiedzenia umowy w przypadku opóźnienia się przez najemcę z zapłatą czynszu przez okres co najmniej 2 pełnych okresów rozliczeniowych, a także w przypadku istotnego naruszenia postanowień niniejszej umowy (umowa k. 117 – 122).

W dniu 26 listopada 2010r. pozwana PKN (...) przesłała spółce (...) projekt umowy na organizacja magazynu Zakładu Produkcyjnego (...) we W. (wiadomość k. 128). Umowa powyższa podpisana została w dniu 14 stycznia 2011r. W jej treści spółka (...) podjęła się wykonania usługi polegającej na kompleksowej organizacji oraz obsługi zaplecza magazynowego dla potrzeb (...) we W. na terenie kompleksu magazynowego (...) SA przy ul. (...) działka nr (...) przez czas nieokreślony, nie krótszy jednak niż 36 miesięcy z uwzględnieniem 6 – miesięcznego okresu wypowiedzenia w zamian za wynagrodzenie wynoszące 230 000zł. miesięcznie netto. W par. 6 ust. 2 umowy pozwana zawarowała dla siebie uprawnienie do wypowiedzenia powyższej umowy w trybie natychmiastowym w sytuacji niewywiązywania się bądź też nienależytego wywiązywania się przez spółkę (...) z wynikających z powyższej umowy zobowiązań po uprzednim upomnieniu wzywającym do należytego wykonania postanowień umowy (umowa k. 130 – 147).

W dniu 9 grudnia 2011r. zapadło postanowienie o tymczasowym aresztowaniu prokurenta spółki (...) w sprawie, w której przedstawiono mu zarzut udzielenia korzyści M. S. - członkowi zarządu pozwanej PKN (...) będącemu jednocześnie członkiem rady nadzorczej spółki zależnej od PKN (...) za niedopuszczalne czynności preferencyjne polegające na umożliwieniu spółce (...) zawarcia w dniu 14 stycznia 2011r. umowy pomiędzy tą spółką a pozwaną PKN (...), której przedmiotem było prowadzenie magazynu części zamiennych dla potrzeb wytwórni (...) we W., co wyrządzić miało pozwanej PKN (...) szkodę nie mniejszą, aniżeli 1 125 600zł. (postanowienie k. 167 - 168). Dzień wcześniej M. S. został odwołany z funkcji członka zarządu pozwanej PKN (...) (uchwała k. 306 - 307).

13 lutego 2012r. pozwana PKN (...) przesłała spółce (...) projekt porozumienia w sprawie rozwiązania umowy z dnia 14 stycznia 2011r. (pismo k. 308, porozumienie k. 309). Projekt porozumienia rozwiązującego zawartą ze spółką (...) umowę przygotowała w odniesieniu do najmu także spółka (...) (porozumienie k. 310 – 313). Wobec niepodpisania powyższego porozumienia przez spółkę (...) spółka (...) wystosowała w dniu 19 marca 2012r. do swojego najemcy oświadczenie o uchyleniu się od oświadczenia o zawarciu powyższego najmu jako złożonego pod wpływem błędu. Błąd ten wywołany miał zostać złożeniem przez spółkę (...) niezgodnego z prawdą oświadczenia o tym, iż spółka ta uzyskała wcześniej od pozwanej PKN (...) zamówienie na organizację magazynu zakładu produkcyjnego (...) we W., podczas gdy w rzeczywistości umowa taka zawarta została dopiero później (oświadczenie k. 315). Odpowiadając na powyższe pismo w dniu 26 marca 2012r. spółka (...) odparła, iż wynajmujący z racji przynależności do grupy (...) miał łatwość sprawdzenia, czy ziszczył się warunek w postaci wcześniejszego zawarcia umowy pomiędzy pozwaną PKN (...) a spółką (...) (pismo k. 320, 322). W odpowiedzi na powyższe spółka (...) w piśmie z dnia 26 marca 2012r. podtrzymała swoje wcześniejsze oświadczenie o chyleniu się od zawartej ze spółką (...) umowy najmu, wskazała jednocześnie, iż o zastosowanym w celu zawarcia tejże umowy podstępnie spółki (...) dowiedziała się dopiero niedawno (pismo k. 321).

Wcześniej, bo w dniu 23 marca 2012r. pozwana PKN (...) powiadomiła spółkę (...) o rozwiązaniu zawartej z nią w dniu 14 stycznia 2011r. umowy, jako przyczynę zaś takiego kroku wskazała utratę zaufania do spółki (...) spowodowanej popełnionymi przez nią nadużyciami, jakich ta dopuścić miała się w procesie uzyskania zamówienia od pozwanej PKN (...), jak również brak możliwości dalszego wywiązywania się przez tę spółkę z zawartej w dniu 14 stycznia 2011r. umowy spowodowany utratą tytułu prawnego do kompleksu magazynowego wynajmowanego tej spółce przez spółkę (...) (pismo k. 325 – 326).

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2014r. prowadzone w tej sprawie postępowanie umorzono (postanowienie k. 169 – 256, 258). Wyrokiem z dnia 21 lipca 2016r. na rzecz P. M. zasądzono od Skarbu Państwa zadośćuczynienie za krzywdę wyrządzoną niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem i tymczasowym aresztowaniem (wyrok k. 261).

W dniu 4 kwietnia 2013r. spółka (...) reprezentowana przez prokurenta P. M. zbyła na rzecz J. D. wierzytelność o zapłatę przez pozwaną PKN (...) oraz spółkę (...) odszkodowania z tytułu utraconych korzyści w kwocie 5 071 756,80zł. w zamian za kwotę 20 000zł., ten zaś w dniu 10 marca 2015r. zbył tę samą wierzytelność również na kwotę 20 000zł. na rzecz reprezentowanej również przez P. M. powódki (przelewy k. 555 – 558). Skierowanymi do pozwanej PKN (...)

oraz spółki (...) pismami z dnia 4 kwietnia 2013r. powiadomiono je o powyższych cesjach (powiadomienia k. 560 – 561, dowody nadania k. 562).

Pismami z dnia 13 marca 2015r. powódka wezwała pozwaną PKN (...) jak również spółkę (...) do zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania kwoty 5 071 756,80zł. tytułem zwrotu „utraconych korzyści wynikających z umowy” z dnia 14 stycznia 2011r. (wezwania k. 552 – 553, potwierdzenia nadania). W dniu 16 marca 2015r. powódka wystąpiła przeciwko pozwanej PKN (...) oraz spółce (...) z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, którym to wnioskiem objęto kwotę 5 071 756,80zł. (wniosek k. 577 – 580). Na terminie rozprawy w dniu 2 lipca 2015r. pełnomocnik zawezwanych odmówił zawarcia ugody (protokół rozprawy k. 581 – 582).

Sąd zważył, co następuje:

jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń, powódka w drodze przelewu nabyła wyłącznie roszczenie o zapłatę kwoty 5 071 756,80zł., co oznaczało konieczność oddalenia powództwa w części wykraczającej poza wskazaną wyżej należność. Argumentem na rzecz oddalenia powództwa we wskazanej wyżej części jest również fakt, iż roszczenie w części wykraczającej ponad kwotę 5 071 756,80zł., jako nieobjęte wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, uległo przedawnieniu. Podzielić należało w tym zakresie w całej rozciągłości stanowisko pełnomocnika pozwanych, wedle którego przy uwzględnieniu minimalnego czasu trwania umowy z dnia 14 stycznia 2011r. ostatniej wynikającej z niej płatności cedent spodziewać mógł się najpóźniej z dniem 15 grudnia 2014r., to zaś oznacza, iż bieg terminu przedawnienia zakończyłby się z dniem 15 grudnia 2017r., na kilka miesięcy zatem przed wniesieniem pozwu (odpowiedź na pozew k. 678). Sąd nie podzielił natomiast stanowiska pełnomocnika pozwanych, jakoby skierowany przeciwko nim wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, jako obliczony jedynie na wywołanie efektu przerwania biegu przedawnienia, efektu takiego ostatecznie nie wywołał (postanowienie k. 678). Zdaniem sądu, choć stanowisko wyrażone w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2018r. w sprawie II CSK 694/17 zasługuje co do zasady na aprobatę, to jednak nie znajduje zastosowania w rozpoznawanej sprawie. Analizując treść powyższego postanowienia zwrócić należy przede wszystkim uwagę na fakt, iż dotyczy ono stanu faktycznego, w którym wystąpienie z powództwem poprzedzone zostało dwukrotnym złożeniem wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, zapadło ono zatem w odniesieniu do zupełnie innej sytuacji od tej, która miała miejsce w niniejszej sprawie. Okoliczność powyższa ma istotne znaczenie, jak wynika bowiem wprost z treści uzasadnienia przywołanego postanowienia, wątpliwość co do efektu, jaki wywołać może w zakresie biegu przedawnienia wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, dotyczy sytuacji, w której wniosek taki powodować miałby kolejną przerwę biegu przedawnienia. Zdaniem sądu wątpliwości takie nasunąć mogą się w sytuacji, kiedy już wcześniejszy wniosek o zawezwanie do próby ugodowej spotkał się z negatywnym stanowiskiem dłużnika. Jeżeli zatem w takiej sytuacji wierzyciel mimo wyrażonej raz już odmowy zawarcia ugody decyduje się - pomimo nieujawnienia się żadnych nowych okoliczności mogących świadczyć o zmianie stanowiska dłużnika – zamiast wystąpić z powództwem poprzestać na złożeniu kolejnego wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, to działanie takie istotnie ocenione może być jako nakierowane wyłącznie na podważenie w drodze jednostronnej czynności instytucji przedawnienia, o którym to zamiarze mowa w postanowieniu Sądu Najwyższego w sprawie II CSK 694/17. Mając na uwadze jednak, iż w sprawie niniejszej sytuacja taka nie wystąpiła, powódka ograniczyła się bowiem do jednorazowego złożenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, po niepowodzeniu którego zdecydowała się wystąpić z pozwem zawierającym żądanie zapłaty, dlatego też podniesionemu obecnie zarzutowi przedawnienia co do kwoty 5 071 756,80zł. należało odmówić słuszności. Do wniosku odmiennego nie prowadzi – wbrew odmiennemu w tym zakresie stanowisku pełnomocnika pozwanych – fakt wystąpienia z takim pozwem po upływie niemal 3 lat od dnia od daty posiedzenia wyznaczonego w sprawie zainicjowanej wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej. W ocenie sądu oczekiwanie, aby pozew taki złożony został w krótkim okresie czasu po udzieleniu odpowiedzi odmownej na wniosek o zawezwanie do próby ugodowej podważyłoby sens utrwalonego od lat zarówno w orzecznictwie jak i w literaturze prawniczej stanowiska, wedle którego wniosek taki – pomijając szczególnie okoliczności, jakich dotyczyło postanowienie Sądu Najwyższego w sprawie II CSK 694/17 - skutkuje co do zasady przerwą biegu przedawnienia, dla wierzyciela zaś oznacza wydłużenie okresu czasu, w ciągu którego może on zdecydować się na wystąpienie do sądu z powództwem bez jednoczesnej obawy oddalenia go jako przedawnionego. Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Z/

1. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanych;
2. po wykonaniu pkt 1 akta przedstawić celem podjęcia dalszych decyzji